

א [לקמן ג, ט] רש"ל לא
גרס וי"ט רק להו רחמנא
הכא נמי [ע"ש] א ע"ז נו,
ד [ע"ש] ט לקמן ג, ט,
ו [דברים ג, ט] ו [לעיל
ט: פ].

מוסף רש"י

משיקפה. הו גמר מלאכה
לעין מעשי לאסרי צו
שחית ארעי. משיקפה לשון
קף כמו קפא תהומא
דמסכת סוכה (ג, ט) שפין
המלאכה על היין כשהוא נח
בבור (ע"ז טו, טז) בדבי ר'
הושעיא. מתני' דבי ר'
הושעיא (טו, טז).

הרי זה אוכל ופטור. דכיון דעומדות לקרות לא נגמרה מלאכתו:
אני וצני. שאינו נשכר לבעל הבית: או ע"מ שאכל בני בשכרי.
שקלפת לי: הוא אוכל ופטור. שהמורה זכתה לו כלקט שכחה
ופאה שפטורין מן המעשר: וצנו אוכל וחייב. במעשר דהוה ליה
כלוקח מקח שלג נגמרה מלאכתו:

ואי אמרת משנו הוא אוכל ושכרו
הוא ואפילו הכי פטריה רחמנא
מכשפשא דרשנין ליה^א מה נפשך
אוכל ופטור אף פועל אוכל ופטור:
צנו אמאי חייב. הא בשכר צביו הוא
אוכל כצביו: משום דמיתו כי מקח.
הואיל ואתני. אבל אכילה דידיה דאינו
במנאי אע"ג דבשכר הוא לא דמנאי
למקח: הרי אלו לא יאכלו. דבעי
חומה דגמר קודש קודש ממעשר
ובתחילה על מנת כן נשכרו לו: ואם
לא הודיען. מתחילה לעשות עמו
בנטע רבעי פודה ומאכילן: כמקח
טעום. ואילמלי הודיען לא היו
נשכרים לו: נתפרסו עגוליו.
קציעות שדרסן צביגולין ונגמרה
מלאכתן למעשר ונפלו ונתפרסו
וצריך לחזור ולדרסן: הרי אלו לא
יאכלו. דאין פועל אוכל כדמנאי
שנגמרה מלאכתו למעשר דמנאי
לעיל (דף פט.) יאל הבדל בתמרים
וכו': נתפתחו חביותיו. שניטלו
מגופותיהם ושכרו לקותמן: הרי אלו
לא יאכלו. דנגמרה מלאכתן למעשר:
ואם לא הודיען. לקמן פריך גבי
חביות מאי אודעניהו בעי: בשלמא
נתפרסו עגוליו אינא מקח טעום.
שכשאומו להן תחילה השתכרו לי
לדרוס צביגולין סבורים היו שזו
תחלת דריסתן ועדיין לא נגמרה
מלאכתן: מידע ידעי דאינו
למעשר. דמשיירד לצור הו יין
למעשר: שנתפתחו חביותיו לצור.
הואילא הו משס משירד מן הגב לתוכו:
והסניא יין משירד לצור. הו גמרו
למעשר והרי ירד: משיקפה.
משיקפאו החרזנים על פי הצור
כשמתחיל להיות תוסס ונוטלין הזגין
ומשליכן: דאמרו ליה לא הוינא
ידעין. דמקפי: אינוני לנו לאסוקי
כו'. משאמרתו לכס שאני שוכר
אתכס למשכו מן הצור וכו' דלא
אסוק אדעתייכו סבור וקובל: הוא
דנגיד. המושכו מן הצור: משישלה
בחביות. משנתן בחביות והוא תוסס
ורמיחתו עולה ומקלפת שמרין קופאין
למעלה וקודם שיגופו אותן חביות
שולין אותן רמיחות ומשליכן: דמשלי.
כבר נישולו רמיחותיו ממנו לחוץ.
דשריק. הסותמו במגופות: קולץ.
ליטול מעות ולא יאכל: על ידי עלמו.
בשציל עלמו: מפני שיש צהן דעס.
ידעי וקא מחלי: במעלה להן
מונות. ושכר פעולתן שלו: אי אמרת
משל שמים הוא אוכל משום הכי

על מנת שיאבד בני בשכרי. פי' צקונט' שיאכל צנו עם האב
בשכר פעולת האב וקשה דמאי פריך צנו אמאי חייב הא ודאי
מקח גמור הוא ומאי קאמר נמי דמיתו כמקח אלא נראה בשכרו
היינו תחתיו ואיננו טריך להתנות שיאכל הצן כמו שירצה אפילו
יאכל יותר מן האב והא דפריך ואי
אמרת משנו הוא אוכל אמאי חייב
היינו אמאי חייב צכל מה שיאכל
הא לא הוה לו לחייבו אלא צמה
שאוכל יותר מן האב:

הבי גרסינן בספרים שלנו אלא אי
אמרת משל שמים הוא אוכל
אמאי פודה ומאכילן איסורא לא זבי
ליה כו'. אבל אי משנו הוא אוכל
אתי שפיר שהרי הוא כאלו התנה
עמו מעיקרא כדפרישית לעיל ומשני
משום דמיתו כמקח טעום ור"ח פי'
אמאי פודה ומאכילן יאכלו בלא פדייה
כיון דמשל שמים אוכל ומשני איסורא
לא זכי ליה רחמנא ולגירסא זו קשה
דאכתי הוה ליה למפירך אמאי אוכלין
כלל דהכי פריך בסמוך גבי נתפרסו
עגוליו והוה ליה לשנויי משום
דמיתו כמקח טעום כדמשני בסמוך:
א"ה גדולים נמי. אלא צ במעלה להן
מונות ומשל שמים הוא אוכל
אתי שפיר דקולץ צ גדולים דכיון דזן
אותם מחלי צכל שלם אלא אי אמרת
בשאיין מעלה להן מונות אמאי קולץ
לגדולים דאין מתרלין צכל שלם כיון
שאינו זן אותם אלא מיראה הן
עושין ואנוסים הן ומשני גדולים
אפילו בשאיין זן מחלי צכל שלם:
מאי לאו אידי ואידי במעלה להן
מונות. אע"ג דשפיר אוקי
כבר מתני' באין מעלה להן מונות
השתא דאייתי צרייתא דלריכיס
לאוקמה במעלה להן מונות סבירא
ליה לאוקמה מתני' דומיא דצרייתא:
במאי אוקימתא. לצרייתא במעלה
להן מונות קטנים נמי
ניקון מהדר נמי אמאי דמוקי
מעיקרא אידי ואידי במעלה כו' דצין
מעיקרא וצין השתא מוקמת צרייתא
במעלה להן מונות: לא זבי ליה
רחמנא. לאו דוקא נקט רחמנא
דמדרבנן הוה מציאת קטן ושכרו
לאציו אלא כלומר לא זכו ליה רבנן
ורצין גרים לא זכו ליה רבנן אי נמי
נקט רחמנא משום צמו דמן המורה
מעשה ידיה שלו וצעה לא זכי
ליה רחמנא:

דכותיה
אבל לא ע"י בנו ובתו הקטנים
ובין קטנים מאי לאו אידי ואידי
משלו הוא אוכל ומר סבר משל שמים הוא אוכל לא זכ"ע משלו הוא אוכל
ולא קשיא כאן בשאיין מעלה להן מונות ובריייתא במעלה להן מונות במאי
אוקימתא במעלה להן מונות אי הכי קטנים נמי נקוץ להו צערייהו רבנו ובתו
הקטנים לא זכי ליה רחמנא במאי אוקימתא למתני' בשאיין מעלה להן מונות
הניחא

אינו קולץ. ע"י עבדיו הקטנים דאין לפועל קטן זכות אלא כשנותן לתוך פיו: אלא אי אמרת משנו הוא אוכל. דתוספת שכר הוא: אמאי
אינו קולץ. כי היכי דאגרייהו ידיה אכילתן נמי ידיה: שאין מעלה להן מונות. ואף שכרן אינו שלו. וקא סלקא דעתך אין הרב
יכול לומר לעבד עשה עמי ואיני זקן ופלוגתא הא במסכת גיטין (דף צ.) ובהמתו משום לאו דחסימה שאפילו הוא עלמו דש צה
דישה שלו אינו ראשי לחסמה: והסני ר' אושעיא קולץ אדם על ידי עלמו ועל ידי אשהו אכל לא על ידי צהמה. משום חסימה: וקולץ
על ידי צניו הגדולים. אבל לא הקטנים: וקולץ על ידי שפחה ועבדו וכו'. קשיא עבדים קטנים אעבדים קטנים דמתני': אידי ואידי.
מתני' וצרייתא: דמר סבר. תנא דמתניתין: משל שמים הוא אוכל. הלכך לית להו למרייהו זכיה בצאילתן דאפילו שלהן אינה עד
שיתננה לפיהן: אי פני. צנו ובתו נמי נקוץ להו: במאי אוקימתא וכו'. ולעולם משלו הוא אוכל ומשום דאינו מעלה קאמר לא יקוץ:
הניחא